

УДК 657

Болдуєв М. В.¹, Рибак В. І.²

¹ д-р держ. упр., проф. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. БТЕЗ-0515м НУ «Запорізька політехніка»

АУДИТ БАЛАНСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТОВІРНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах господарювання баланс залишається однією з ключових форм фінансової звітності, оскільки саме він відображає фінансовий стан підприємства на певну дату через узагальнення інформації про активи, зобов'язання та власний капітал. Значення балансу зростає у зв'язку з тим, що його показники використовуються для оцінки платоспроможності, фінансової стійкості та загального стану підприємства. Тому особливо важливим є забезпечення достовірності балансових показників.

Достовірність балансу має принципове значення для широкого кола користувачів фінансової звітності, серед яких власники, інвестори, кредиторі, органи державного управління та інші зацікавлені особи. Саме на підставі балансових даних приймаються рішення щодо інвестування, кредитування, управління ресурсами та оцінки результатів діяльності підприємства. У разі наявності викривлень у балансі зростає ризик ухвалення помилкових управлінських рішень.

Аудит балансу є важливою складовою аудиту фінансової звітності, оскільки спрямований на перевірку правильності формування його показників, відповідності даним бухгалтерського обліку та вимогам чинного законодавства. Основною метою такого аудиту є підтвердження того, що у балансі об'єктивно та повно відображено фінансовий стан підприємства на звітну дату. Це підвищує рівень довіри до фінансової звітності та її аналітичну цінність.

У процесі аудиту балансу застосовується система спеціальних аудиторських процедур. До них належать перевірка арифметичної точності балансу, збірка його показників із даними Головної книги, перевірка відповідності залишків на початок року показникам на кінець попереднього періоду, а також аналіз змін, пов'язаних із виправленням помилок минулих років. У програмі аудиту, наведеній у роботі, передбачено також складання переліку коригуючих записів і оцінку виявлених розбіжностей.

Важливим етапом аудиту є перевірка правильності відображення окремих елементів балансу, зокрема основних засобів, запасів, дебіторської заборгованості, грошових коштів, зобов'язань і власного капіталу. Така перевірка дає змогу встановити не лише формальну правильність складання звітності, а й виявити недоліки в організації бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та документального забезпечення господарських операцій.

Особливе значення під час аудиту має оцінка суттєвості виявлених помилок і відхилень. Аудитор повинен визначити, чи впливають такі помилки на загальну достовірність фінансової звітності та чи можуть вони змінити рішення її користувачів. Саме тому завершальний етап аудиту передбачає аналіз виявлених відхилень з урахуванням прийнятого рівня суттєвості, що забезпечує обґрунтованість аудиторського висновку.

Практика свідчить, що основними проблемами у сфері складання та аудиту балансу є недостатній рівень внутрішнього контролю, формальний підхід до інвентаризації, окремі помилки у первинних документах та недостатня аналітичність перевірки балансових статей. Це обумовлює необхідність удосконалення методики аудиту, посилення контрольних процедур та ширшого використання сучасних технологій обробки облікової інформації.

Отже, аудит балансу є важливим інструментом забезпечення достовірності фінансової звітності підприємства. Його проведення сприяє виявленню помилок, підвищенню якості облікової інформації, зміцненню довіри користувачів до звітності та створює передумови для прийняття більш обґрунтованих управлінських рішень. Саме тому вдосконалення організації та методики аудиту балансу є важливим напрямом розвитку сучасної обліково-аналітичної практики.